

ĐIỀU KHOẢN THAM CHIẾU

**Tuyển chuyên gia tư vấn xây dựng Quỹ an sinh và ứng phó rủi ro
trong chuỗi giá trị tôm và lúa gạo tại đồng bằng sông Cửu Long**

***Dự án “Cải thiện khả năng tiếp cận thị trường quốc tế của doanh nghiệp tôm và lúa thông qua
nâng cao kỹ năng làm việc và an toàn vệ sinh lao động tại doanh nghiệp”***

I. Giới thiệu chung:

Tôm và lúa là hai ngành hàng chủ lực của Đồng bằng sông Cửu Long, đóng vai trò quan trọng trong xuất khẩu nông thủy sản của Việt Nam. Ngành tôm hiện chiếm khoảng 40–45% tổng giá trị xuất khẩu thủy sản, giúp Việt Nam trở thành quốc gia cung cấp tôm lớn thứ hai thế giới, chiếm 13–14% giá trị xuất khẩu toàn cầu (GSO, 2023). Đối với ngành lúa gạo, nhờ Hiệp định EVFTA với ưu đãi thuế quan, gạo Việt Nam đã mở rộng thị phần tại Liên minh châu Âu, hiện đứng thứ 8 trong số các thị trường ngoài khối cung cấp gạo cho EU. Năm 2023, Việt Nam xuất khẩu hơn 8 triệu tấn, đạt 4,6 tỷ USD, đứng thứ 3 thế giới về xuất khẩu gạo (WB, 2023). Ngành tôm và lúa có vai trò rất quan trọng trong cơ cấu kinh tế nông nghiệp của nước ta, tạo công ăn việc làm, nâng cao thu nhập cho hàng triệu hộ sản xuất quy mô nhỏ, thúc đẩy sự phát triển của các doanh nghiệp cũng như góp phần gia tăng kim ngạch xuất khẩu. Mặc dù ngành lúa và tôm đã phát triển nhanh chóng trong những năm vừa qua, vẫn còn tồn tại nhiều thách thức liên quan đến sản xuất, kinh doanh bền vững, bao gồm đảm bảo điều kiện làm việc và an toàn vệ sinh lao động trong các cơ sở chế biến. Bên cạnh đó, rủi ro thiên tai và biến đổi khí hậu (BĐKH) tại Đồng Bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) ngày càng tăng, tác động tiêu cực đến hoạt động của doanh nghiệp nói chung, mà còn tác động điều kiện lao động, cuộc sống của người lao động nói riêng và cũng như tác động tới các mắt xích quan trọng trong chuỗi cung ứng, đặc biệt là các Hợp tác xã (HTX) nông nghiệp. Trong những năm gần đây tình trạng xâm nhập mặn, hạn hán, lũ lụt, dịch bệnh diễn ra thường xuyên hơn gây ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng, sản lượng và tác động đến khả năng duy trì sản xuất của các HTX nông nghiệp.

Trong giai đoạn 2018-2023¹, sáng kiến xây dựng quỹ phòng ngừa rủi ro thiên tai và biến đổi khí hậu được khởi xướng thử nghiệm trong khuôn khổ Dự án GRAISEA 2 do Liên đoàn Thương

¹ Dự án “Tăng cường bình đẳng giới và đầu tư kinh doanh nông nghiệp có trách nhiệm tại Đông Nam Á (GRAISEA 2)” được tài trợ bởi Cơ quan Hợp tác Phát triển Quốc tế Thụy Điển (SIDA) / Đại sứ quán Thụy Điển tại Bangkok, Thái Lan. Dự án được thực hiện bởi tổ chức Oxfam tại Việt Nam, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI), Trung tâm Nghiên cứu Tài nguyên và Phát triển nông thôn (RECERD), Trung tâm Bảo tồn sinh vật biển và Phát triển cộng đồng (MCD), và Trung tâm hợp tác quốc tế nuôi trồng và khai thác thủy sản bền vững (ICAFIS).

mại và Công nghiệp Việt Nam - chi nhánh khu vực Thành phố Hồ Chí Minh, tổ chức Oxfam tại Việt Nam và các đối tác phối hợp triển khai. Theo đó, Quỹ rủi ro biến đổi khí hậu được thí điểm xây dựng tại HTX Vinh Lợi để hình thành nguồn quỹ dự phòng ổn định hỗ trợ thành viên HTX khắc phục hậu quả, phục hồi sinh kế khi chịu tác động của thiên tai, dịch bệnh,... Trong điều kiện khí hậu ổn định, nguồn quỹ này được duy trì để hỗ trợ người nông dân trong quá trình canh tác.

Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam, chi nhánh khu vực Thành phố Hồ Chí Minh (VCCI-HCM), với sự hỗ trợ của Tổ chức Oxfam tại Việt Nam đang triển khai Dự án “*Cải thiện khả năng tiếp cận thị trường quốc tế của doanh nghiệp tôm và lúa thông qua nâng cao kỹ năng làm việc và an toàn vệ sinh lao động tại doanh nghiệp*” (Dự án DGD) trong giai đoạn 2022 - 2026. Dự án được triển khai tại 6 tỉnh trước sáp nhập gồm TP.HCM, Cần Thơ, An Giang, Sóc Trăng, Bạc Liêu, Cà Mau (từ 1/7/2025 thuộc về TP.HCM, Cần Thơ, An Giang, Cà Mau). Để đạt được một trong các kết quả mong đợi của dự án về nâng cao năng lực, tiếp cận việc làm bền vững, đảm bảo an toàn vệ sinh lao động và an sinh xã hội cho người lao động, và sự bền vững của chuỗi cung ứng, việc hình thành một mô hình quỹ tương trợ từ nguồn đóng góp tự nguyện của các thành viên HTX và các bên liên quan có ý nghĩa quan trọng, nhằm kịp thời hỗ trợ thành viên khắc phục hậu quả thiên tai, biến đổi khí hậu, các rủi ro về kinh tế - xã hội - môi trường và góp phần đảm bảo an sinh xã hội cho thành viên của HTX. Quỹ sẽ do HTX trực tiếp vận hành, quản lý và giám sát, bảo đảm tính minh bạch, hiệu quả, tuân thủ các quy định pháp luật hiện hành, đồng thời góp phần tăng cường năng lực tự chủ, kết nối tập thể, khả năng ứng phó rủi ro của HTX và góp phần đảm bảo an sinh xã hội cho thành viên HTX.

Trên cơ sở đó, Dự án DGD - VCCI-HCM tìm kiếm chuyên gia tư vấn/ đơn vị tư vấn thiết kế xây dựng ***Quỹ an sinh và ứng phó rủi ro*** trong chuỗi giá trị tôm và lúa gạo tại ĐBSCL trên cơ sở kế thừa các bài học kinh nghiệm từ mô hình thí điểm Quỹ rủi ro biến đổi khí hậu đã triển khai thí điểm.

II. Mục tiêu:

Mục tiêu của hoạt động là hỗ trợ các HTX trong chuỗi giá trị tôm và lúa gạo xây dựng ***Quỹ an sinh và ứng phó rủi ro***, từ đó góp phần đảm bảo chuỗi cung ứng bao trùm và bền vững, ổn định sinh kế và an sinh xã hội cho người lao động trong các doanh nghiệp/ HTX trong chuỗi giá trị tôm và lúa gạo tại khu vực ĐBSCL, đặc biệt là thành viên nữ.

Mô hình Quỹ an sinh - ứng phó rủi ro được phát triển nhằm duy trì nguồn tài chính tương trợ, bảo vệ thành viên HTX trước các rủi ro:

- Thiên tai, biến đổi khí hậu gây thiệt hại cho canh tác, sản xuất.
- Rủi ro cá nhân như ốm đau, tai nạn lao động, mất khả năng lao động tạm thời.
- Thiếu hụt tài chính ngắn hạn để duy trì sản xuất hoặc đảm bảo nhu cầu sinh hoạt thiết yếu.

Nội dung tư vấn, hỗ trợ sẽ được thiết kế trên cơ sở kế thừa các bài học kinh nghiệm từ mô hình thí điểm Quỹ rủi ro biến đổi khí hậu tại HTX Vinh Lợi, đánh giá các rủi ro khác có thể tác động đến sinh kế, điều kiện sống của người nông dân, đánh giá nhu cầu và khả năng triển khai thực tế tại các HTX được lựa chọn.

III. Phạm vi và nội dung công việc:

1. Phạm vi:

Chuyên gia sẽ đánh giá, thiết kế, đào tạo, hướng dẫn và hỗ trợ kỹ thuật để các HTX xây dựng, vận hành, duy trì Quỹ an sinh và ứng phó rủi ro, nhằm góp phần đảm bảo chuỗi cung ứng bao trùm và bền vững, ổn định sinh kế và an sinh xã hội cho người lao động trong các doanh nghiệp/ HTX nông nghiệp, đặc biệt là thành viên nữ.

Phạm vi công việc bao gồm:

- Đánh giá mô hình Quỹ rủi ro biến đổi khí hậu đã được thí điểm tại HTX Vinh Lợi, kết hợp nghiên cứu hiện trạng, nhu cầu và rủi ro trong ngành tôm - lúa gạo để xác định cơ sở thực tiễn cho việc thiết kế mô hình Quỹ an sinh – ứng phó rủi ro.
- Thiết kế mô hình Quỹ an sinh – ứng phó rủi ro phù hợp với điều kiện của các HTX trong chuỗi giá trị tôm và lúa gạo, bảo đảm tính khả thi, bền vững và tính đến yếu tố lồng ghép giới.
- Tư vấn, hướng dẫn và hỗ trợ HTX triển khai mô hình Quỹ an sinh – ứng phó rủi ro.

Hoạt động được thực hiện trong khuôn khổ Dự án “Cải thiện khả năng tiếp cận thị trường quốc tế của Doanh nghiệp tôm và lúa thông qua nâng cao kỹ năng làm việc và an toàn vệ sinh lao động tại Doanh nghiệp”. Đối tượng hỗ trợ là các HTX được lựa chọn thuộc địa bàn các tỉnh thành phố Cần Thơ, An Giang, Cà Mau.

2. Nội dung công việc:

Nhiệm vụ tư vấn	Nội dung
Đánh giá và nghiên cứu thực trạng làm cơ sở cho thiết kế mô hình Quỹ	+ Rà soát mô hình Quỹ rủi ro biến đổi khí hậu tại HTX Vinh Lợi, rút ra bài học kinh nghiệm và các yếu tố thành công, các hạn chế cần cải thiện. + Xác định rủi ro ưu tiên và các yếu tố cần Quỹ an sinh – ứng phó rủi ro tập trung hỗ trợ. + Đánh giá nhu cầu, nhận thức và khả năng đóng góp của thành viên HTX trong chuỗi giá trị tôm và lúa gạo (đặc biệt là thành viên nữ).

Thiết kế mô hình Quỹ an sinh – ứng phó rủi ro	+ Xây dựng cấu trúc quỹ, cơ chế huy động, sử dụng và giám sát nguồn quỹ đảm bảo tính pháp lý và hiệu quả hỗ trợ các thành viên HTX. + Đề xuất khung nội dung các quy định nội bộ như: quy chế hoạt động quỹ, quy định về tài chính, quy định về báo cáo, giám sát và vận hành...
Tư vấn và hỗ trợ HTX triển khai mô hình Quỹ	+ Hướng dẫn HTX được lựa chọn/ thí điểm (dự kiến khoảng 4-6 HTX) để xây dựng quy chế hoạt động quỹ và kế hoạch tài chính ban đầu. + Tư vấn truyền thông nội bộ và huy động sự tham gia của thành viên. + Theo dõi, hướng dẫn, đào tạo/ tư vấn kỹ thuật trong giai đoạn thành lập quỹ và bước đầu vận hành quỹ.
Báo cáo kết quả tư vấn	+ Xây dựng báo cáo đánh giá hiện trạng và tiềm năng phát triển mô hình Quỹ an sinh - ứng phó rủi ro; + Xây dựng báo cáo tổng hợp cho các hoạt động tư vấn đã được triển khai. + Tài liệu/ chuẩn hóa quy trình hỗ trợ/ thành lập/ vận hành Quỹ an sinh - ứng phó rủi ro, bao gồm đề xuất các thực hành tốt, ví dụ điển hình. + Quy chế thành lập và vận hành Quỹ an sinh - ứng phó rủi ro của 4-6 HTX được hỗ trợ.

IV. Kết quả mong đợi:

Hoạt động tư vấn cần đạt được các kết quả sau:

- 01 báo cáo đánh giá hiện trạng mô hình quỹ hiện có, xác định được nhu cầu, rủi ro và khả năng áp dụng tại các HTX tham gia dự án.
- 01 bản hướng dẫn/ thiết kế mô hình Quỹ an sinh và ứng phó rủi ro, có quy chế hoạt động, cơ chế huy động nguồn quỹ, cơ chế quản lý và vận hành phù hợp.

- 6 – 8 HTX được hỗ trợ xây dựng, triển khai thành lập và đưa vào vận hành Quỹ an sinh - ứng phó rủi ro, bao gồm Quy chế thành lập và vận hành Quỹ của các HTX được hỗ trợ.
- 01 báo cáo tổng hợp cho các hoạt động tư vấn đã được triển khai.

V. Thời gian triển khai:

Thời gian triển khai dự kiến từ tháng 11/2025 đến tháng 2/2026.

VI. Yêu cầu đối với chuyên gia tư vấn:

Chuyên gia tư vấn thực hiện hoạt động theo yêu cầu trong Điều khoản tham chiếu này cần đáp ứng các yêu cầu sau:

- Có bằng cấp chuyên môn và kinh nghiệm thực tế trong các lĩnh vực: quản lý kinh tế, tài chính, bảo hiểm, ngân hàng, quản trị rủi ro, nông nghiệp hoặc các ngành liên quan.
- Có kinh nghiệm trong đánh giá rủi ro và tác động của thiên tai, biến đổi khí hậu, và các rủi ro đối với nông dân và người lao động nông nghiệp (ốm đau, tai nạn lao động, mất thu nhập, thiếu hụt tài chính ngắn hạn...).
- Hiểu biết tốt về quy định, chính sách và thực hành tốt liên quan đến quản lý vận hành các quỹ tự nguyện, các cơ chế phòng ngừa, ứng phó rủi ro biến đổi khí hậu, bảo đảm an sinh xã hội ở khu vực nông thôn.
- Có kinh nghiệm thiết kế và vận hành các mô hình tài chính cộng đồng, tài chính vi mô, quỹ tương trợ, hoặc cơ chế hỗ trợ sinh kế, an sinh cho HTX nông nghiệp/ thủy sản là một lợi thế.
- Có kinh nghiệm đào tạo, hỗ trợ, tư vấn cho các HTX nông nghiệp và nông dân vùng ĐBSCL là một lợi thế.
- Có hiểu biết hoặc kinh nghiệm trong lồng ghép giới và thúc đẩy bình đẳng giới trong các hoạt động phát triển là một lợi thế.
- Có kỹ năng/ kinh nghiệm đánh giá/ đào tạo theo phương pháp có sự tham gia.
- Có kỹ năng phân tích và viết báo cáo tốt.

VII. Nội dung đề xuất:

- Các chuyên gia/đơn vị tư vấn quan tâm đến việc thực hiện các hoạt động trong Điều khoản tham chiếu này cần gửi đề xuất bằng tiếng Việt theo thông tin sau:

+ **Qua email: thanh.nguyen@vcci-hcm.org.vn**

- + **Nộp trực tiếp:** Văn phòng VCCI-HCM - Lầu 4, P.405, 171 Võ Thị Sáu, P. Xuân Hòa, TP.HCM
- + **Hạn cuối nộp đề xuất:** 31/10/2025
- + **Thông tin liên hệ:** Văn phòng Giới sử dụng lao động và Doanh nhân nữ, VCCI-HCM - Lầu 4, P.405, 171 Võ Thị Sáu, P. Xuân Hòa, TP.HCM
- Hồ sơ bao gồm:
 - + Hồ sơ năng lực đơn vị tư vấn (nếu là đơn vị tư vấn)
 - + Lý lịch trích ngang (CV) của chuyên gia và các thành viên.
 - + Đề xuất kỹ thuật (bao gồm phương pháp, tiến trình, nội dung dự kiến, kế hoạch thực hiện chi tiết, thời gian dự kiến, phân công vai trò trách nhiệm của các thành viên tư vấn/ nhóm tư vấn để hoàn thành nhiệm vụ,...)
 - + Đề xuất chi phí thực hiện (bao gồm định mức phí tư vấn, tổng phí tư vấn, phân bổ số ngày làm việc chi tiết của các thành viên tư vấn/ nhóm tư vấn,...).

LƯU Ý: Chúng tôi chỉ thông báo đến những đơn vị được lựa chọn.